FEMTIOFEM
SKILDRINGAR
AV CORONAPANDEMIN

VI SA ATT VÄRLDEN STANNADE DEN VÅREN

VI SA ATT VÄRLDEN STANNADE DEN VÅREN

IDÉ
Ordskælv / Karen Siercke

REDAKTÖRER
Jennie Johansson
Linda Valle

OMSLAG
Claes Norstedt

© Ordskalv 2020
Alla rättigheter tillhör Ordskalv och
medverkande författare/konstnärer.

KÄRA LÄSARE,

Vi befinner oss just nu på en för oss tidigare okänd plats – mitt i en pandemi.
I den här boken har vi samlat texter och bilder från personer mellan 10 och 85 år
som alla har något att berätta om tiden vi lever i.

Skriver gör bland annat konstnärer, läkare och arbetslösa.
Om rädsla, längtan, tröst. Om inställda majbrasor, operationer och festivaler.
Om en jord som vilar. Om en babyboom som kommer. Om en tid som ingen annan.

För en del har livet pågått som vanligt. För andra är inget sig likt.

Den 1 juni hade 4290 personer dött av covid-19 i Sverige enligt Socialstyrelsens statistik.
Vad siffran stannar på är det ingen som vet.

Det här är en berättelse om tiden fram till det datumet.
Om våren då coronaviruset kom in i våra liv.

Jennie Johansson,
ordförande i Ordskalv

AMANDA BRAVO
21 ÅR
STUDERANDE
UPPSALA

CORONAVÅR

Vi sa att världen stannade den våren. Men från mitt fönster såg jag rörelsen.

Jag såg jättehumlorna kämpa sig fram i motvinden.

Jag såg människor gå till och från tvättstugan med IKEA-kassar fyllda.

Jag såg barn jaga varandra över gården och hörde deras rop genom glaset.

Jag såg maskrosorna sprida sig i rabatten.

Jag såg flyttlass komma och gå.

När mamma fick ont i halsen handlade jag åt henne. Packade för många varor i en för liten kasse och bar den i min famn uppför alla trappor. Jag ställde den utanför hennes dörr och plingade på. Sedan gick jag hem. På vägen mötte jag människor jag aldrig sett förut, de slängde med armarna när de gick.

Utanför porten stod grannen och tvättade sin cykel.

LINN WILLÉN
35 ÅR
SPECIALPEDAGOG
SUNDBYBERG

Dun
vill klä världen
i vassens dun
och sova
tills vi vaknat

MATTIAS KAMGREN
43 ÅR
JOURNALIST
NACKA

TECKEN

Vi har gått för att mata änder, jag och min dotter. Det visar sig att en flock måsar tagit över viken. Så fort den första torra brödbiten är kastad, är de över oss som en skränande mardröm. De flyger så nära att min dotter stelnar till.
"Konstigt, jag har aldrig sett måsar här förut", tänker jag och duckar för deras attacker.
Sen kommer svanarna. En av dem kliver upp ur vattnet och går rakt fram till oss där vi står. Den är jämnhög med min dotter. Den kraftiga näbben är oroväckande nära hennes ansikte. "Pappa, jag är rädd", gnäller hon och hennes lilla hand söker min.
Men svanen rör henne inte. Det är mig den vill åt. Den nyper tag i mitt skosnöre, sedan mitt byxben och så rycker den brödpåsen ur min hand.
En månad har gått sedan pandemin invaderade landet och det blir tydligt nu: djuren vet. De ser svaga representanter för en döende art. De tar vår mat och jagar bort oss. Vi går hem.

På kvällen vågar jag mig ut på en cykeltur. Då möter jag en gammal vän. Vi stannar och pratar, på korrekt avstånd, och jag tänker att han ser ovanligt glad ut. Han ler med stora vita tänder och så säger han: "Du, jag tänkte på dig. Det är så att, min fru har startat en begravningsbyrå ..."
Jag hajar till och spärrar upp ögonen. Han fortsätter le vänligt och ser mig rakt i ögonen. "Ja, du jobbar ju på lokaltidningen, jag tänkte det kunde vara något att skriva om".
För ett ögonblick andas jag ut. Men är det inte något märkligt med hur han synar mig? Och det där leendet. Raggar han kunder? Ska jag dö nu?
Jag ljuger om att jag är sen och skyndar hemåt.

När jag var yngre tyglade jag oro med tvångstankar. Jag rabblade ramsor, läste ord baklänges, upprepade saker ett visst antal gånger. Det skulle skydda mig och min familj från olyckor.
Nu har jag övergett det där. Övermannad av illavarslande tecken vet jag att det bara finns en ritual som hjälper. Så jag går in på toaletten, vrider på kranen, tvålar in. Och under den varma strålen låter jag händerna mötas i Folkhälsomyndighetens heliga bön.

ANN DAHLSTRÖM
61 ÅR
ARBETSLÖS OCH POET
KALMAR

Hålla avstånd tvätta händerna noggrant
hosta i armvecket hålla avstånd
bida vår tid bida bida tiden

jag stämplar ut för sista gången
lämnar nycklar kläder identitet
coronan tog gästerna och hela jobbet

ställ in ställ om och stäng ner
delfinerna simmar i Venedig
symtomfria är välkomna till Pompeji

i kassakön är golvet uppmärkt
vi tar avstånd och står i våra rutor
plexiglaset avskärmar våra ansikten

alla vet nu hur en planad kurva ser ut
att vi måste platta ut för att överleva
sansa sitta still i båten hemmen

tvål och vatten tvål
är du på lagom avstånd nu
kom inte för nära schas människa

tvätta händerna skrubba
inte glömma tummarna
sjunga blinka lilla stjärna

med fingervantar trycker jag in koden
håller andan och tänker
kommer det någonsin bli som förut

LYDIA STENSTRÖM
12 ÅR
SKOLELEV
STOCKHOLM

Min kropp är en spikad kropp
Den är ihopsatt
Den är allt & inget
Nån lånade tejp
Det går inte att skada nån som är tejpad
Det går att skada mig
Strand i din färg
Fladdermössen i dina ögon
Du är rädd
Jag är rädd för det
Du är rädd för

HANNA ELISABETH ALMGREN
22 ÅR
KREATÖR
ÖDÅKRA

Hallå, hallå
Jag skickar en signal
ett eko ut i tomheten
Någon där?
Eller är det
bara jag
bara jag
som är kvar?

Jag är en konstgjord kropp
i omloppsbana
en satellit på behörigt avstånd
Jag svävar, flyter, drar mig framåt
runt, runt
utan mål
utan tidsplan
Väntar
längtar hem

Då och då korsar andra kroppar min väg
Vi ser varandra på avstånd
tänker: Det vore trevligt med en fikastund
men
alltför riskfyllt
oansvarigt
så vi undviker att krocka
och fortsätter att längta

Svärta
Här uppe är det varken dag eller natt
Bara ett nu
en påstådd existens
Det är svårt att skilja hopp ifrån tanke
tro ifrån tvivel
Är jag löjlig som drömmer?
Som tänker att:
Sen
sen ska jag se
allt jag inte hann se
Träffa
alla jag inte hann träffa
göra
allt
jag alltid velat göra
Är jag löjlig som vill det?

Och det blir väl med allt
som det alltid har blivit
Jag stannar kvar i min bana
undviker att krocka
skyller på gravitationen
och fortsätter att längta
Kanske får jag klartecken
från högre makter:
Det är okej nu
du kan återvända hit
Nu
Kanske dröjer jag då
Tvekar
hör jubelrop över videolänk
ser hur de firar
ser hur de prisar
friheten
Men jag har blivit någon annan
något annat
en farkost som skiftat kurs
tappat kontakten med min egen sort
blivit främmande det trygga
och vidbränt antennen i solens stormar

Jag stannar nog kvar här
Ändå
bara en liten stund till
sätter bruset på standby
ljudvågorna på mute
fäller in mina känselspröt
och kopplar bort mitt landningsställ

Hejdå, hejdå
Jag är i radioskugga .

EMMA AXBERG
28 ÅR
INTERNATIONELL KULTURPROJEKTLEDARE
SKÖVDE

Det är svårt att förstå. Världen, historien. Att vi har dem gemensamt.
Klockan är 17.45 och jag köper bakpulver på ICA, som alla andra svenskar. I Serbien får du vistas ute 05.00 - 17.00, polis och militär övervakar att reglerna följs.
Jag går hem med min kasse i ena handen, mobilen i den andra. Scrollar vännernas inlägg, de senaste nyheterna. Alla på samma tema, en blandning av oro, frustration och skämtsamhet för att hantera. I Ungern har nya lagar införts som innebär att du kan få fängelse i upp till fem år om du kritiserar regeringens åtgärder mot smittan. Det gäller både medier och individer.
Jag tvättar händerna noga, bakar bröd med solrosfrön och kan inte låta bli att undra. Om jag blivit smittad medan jag varit ute. Om jag redan varit smittad för veckor sedan utan att veta. Om jag skulle kunna gå ut utan rädsla för att smitta någon annan. Det gnager inuti av att inte veta, samtidigt tacksam över att inte övervakas. I Bulgarien kan polisen begära att få telefon- och internetoperatörers information om smittade personer i karantän, spåra var de befinner sig, vem de pratar med, vilka webbplatser de besöker.
Jag tar ut brödet ur ugnen, skär tjocka varma skivor, brer på smör och ost. Brygger te och sjunker ner i soffan. Lyssnar på den senaste presskonferensen, svindlande att tänka hur vårt land kunde sett ut just nu om vi haft en annan regering, en annan agenda. I Polen har presidentvalet skjutits upp på obestämd tid, medan de så kallade HBTQ-fria zonerna börjat etableras. Nya beslut om vem det är lagligt att älska och vara. Medan gatorna står tomma och folket måste stanna hemma. Skydda varandra.
Det är svårt att förstå. Världen, historien. Att vi har dem gemensamt. Men vi behöver förstå, för de förändras varje dag. Det finns inget om - bara ett vilka. Brödet varmt i munnen, makten vilande i orden. Se, skrik, skriv. Förändra.

LOUISE BUENAFE MISTÉN
30 ÅR
ESTRADPOET/STUDENT
MALMÖ

Jag kör manuellt
växlad bil
för att återfå
någon slags kontroll

MARINO VALLE
48 ÅR
MUSIKLÄRARE/MUSIKER
VÄXJÖ

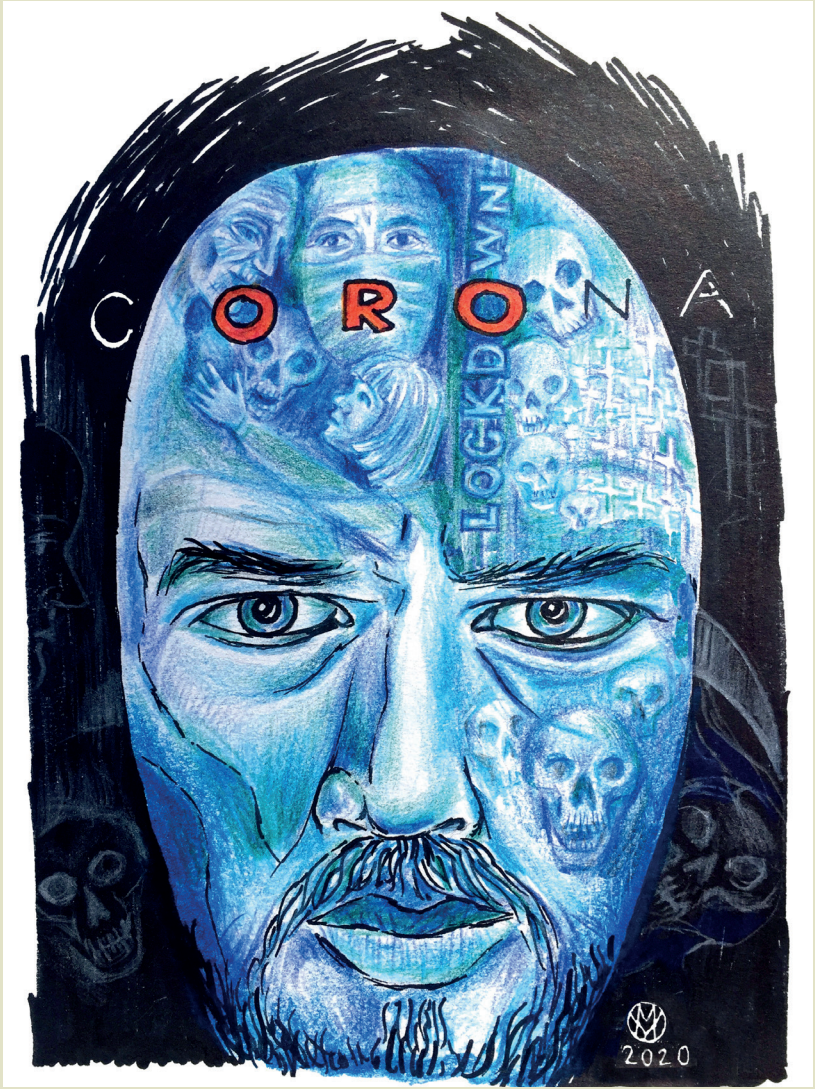
CORONA
LOCKDOWN
2020

GÖRAN WASSBÄCK
44 ÅR
LÄKARE
MALMÖ

Bilder, samma bilder varje gång jag sluter ögonen. Sen förra veckan sitter bilden etsad bakom ögonlocken. Den är skrämmande, det är en röntgenbild av vad som är ett par lungor.
Lungor ska vara svarta fulla av luft men dom här är fulla av vita fläckar, ojämnt och ogenomskinligt som om ett barn kastat vit lera mot en svart bakgrund.
Jag vet väl vad det innebär, vilken skräck min patient upplevt, känslan av att inte kunna få luft. Att hosta lungorna ur sig.
Varje kväll när jag går hem tänker jag på det, den etsade bilden är som om man sett ett starkt ljus på natten.
Jag känner ett starkt obehag, det söker mig.
– Får jag tänka så, jag är ju läkare? Jag ska hela, lindra, trösta och inge hopp.
Syns det på mig att jag är så sökt? Får doktorn gråta? Sjuksköterskan och undersköterskan vet det garanterat, dom ser mig ju utan min svarta mask som gör att jag ser ut och låter som Darth Vader, fast med vita kläder täckta av ett klänninglikt genomskinligt plastförkläde. Mannen, patienten, har inte sett mitt ansikte ännu. Ändå har han varit sjuk i över en månad.
Varje dag säger han mellan hostningarna att han vill hem, hem till sin 20-åriga dotter och sin fru. Han måste börja arbeta igen snart. Men ännu kan han inte, inte äta, inte borsta tänderna. Orkar ingenting. Ingen aptit. Vem har aptit efter att blivit inlåst på ett litet rum, bara träffa folk med masker, vara så dålig att man blir sövd i 2 veckor. För att när man vaknar hallucinera, mardrömslika monster som jagar en. Väsande. Aldrig tyst.
Så i förrgår, myrstegen, den långsamma förbättringen... Till slut stark nog att komma hem. En seger, stämningen är hög på ronden. Alla är förväntansfulla. Nån ska få komma hem till hemlagad mat. Välbekanta ansikten.
Ansikten – Han kommer att få se mitt ansikte innan hemgång.
Så vila, sova. Bilden bleknar men dyker upp igen. Fast denna veckan hopp.
Sista jag gör är att titta med ultraljud på en frisk ung kvinna, med två friska pojkar i magen. På måndag ska dom få komma ut.
Hopp.

PATRICIA
30 ÅR
ÄNNU INTE MAMMA
GÖTEBORG

Förlossningen ska bemanna upp med extra personal i december.
Det är då de kommer. The Coronials.
Fler barn blir till nu - i brist på andra aktiviteter så ligger man.
Vi ligger också. Och hoppas.
Om fler barn ska bli till kan väl ett av dem bli vårt?
Vi hoppas än.

FANNY WALLERTZ
27 ÅR
KONSTNÄR
TOLG

Min längtan är din bara hud, min längtan är din bara hud under min bara hand, min längtan är hud mot hud utan handsprit och distans. Att jag smeker din kind, rygg, nacke, käke, hand, mun. Hud och saliv. Värmen från min hand på din hud, värmen från solen och huden och rörelsen som omsätter energisk värme. Din kind, rygg, nacke, käke, hand, mun som kröker sig under min varma, torra hand. Hud mot hud, rörelse mot rörelse. Värmen som ett avtryck, handen som en manifestation. Puls, hjärta, hand.

TEODORA PASCA
48 ÅR
DANSLÄRARE/ TOLK / STUDENT
LUND

THE FLOWERING APPLE TREE

I travelled to the
end of the world
To take refuge
and flee
And there
At the top of a
green hill
I found the
shade
Of a flowering
apple tree

I found freedom
and silence
Distance and
space

A place
Where I can
breathe with ease
Where body and
soul can rise
And I can
visualise
My wildest
dreams
Where I can
draw, read and
write
And not have to
constantly fight

A sacred space
Where in the
midst of the
night
I can touch the
stars so bright
Gaze at the
golden moon
Mesmerised,
make my wishes

Listen to my
inner voice
Away from all
the distraction
and noise

Here, at the end
of the world
I can connect
With my inner
being
And for a mere
moment
Find pure gold
No matter how
fleeting

An enchanting
place
Where I'm
allowed to be

My true artisitic,
peaceful, dreamy
self
Simply me
At the top of a
hill
Under the most
stunning
Flowering apple
tree

FREDRICA WERNER
28 ÅR
KOMMUNIKATÖR
FARSTA

Tunnelbanan går var tionde minut från Farsta centrum. Som den alltid gör. En känsla av trygghet infinner sig då jag passerar under bron och hör vagnarnas dånande ovanför mig. Att vissa saker är konstanta oavsett om världen faller samman eller inte. Men Farsta centrum är långt bort från tv-reportage och Kungsgatans tomhet. På torget har blomhandlarna packat upp och jag funderar på hur länge snittblommor lever. Ingen åker till staden. Alla är här. Så även jag.
Inser på fiket vid biblioteket att jag glömt min plånbok. "Jag kan betala för dig om du swishar mig" säger en stammis. Jag tar mitt bryggkaffe och sätter mig i en av sofforna. Försöker le mot killen mitt emot mig. Föreställer mig att han har vackra blå ögon, men han möter inte min blick.
"Stationerna längst ut på gröna linjen ligger så långt ut att de inte räknas" fick jag lära mig när jag flyttade till Stockholm. Stockholm är världens minsta storstad. Det är ett mindset och stockholmarnas mindset har bestämt att tålamodet för vad som räknas är 22 minuter långt. Men nu ligger Kungsgatan tom och människor stannar på platser som är vana att varje dag bli lämnade. Platser där grönområden breder ut sig mellan lägenhetshusen och luften är så krispig vid sjöarna på morgonen att det biter i huden. Killen med de potentiellt blåa ögonen är söt när han tittar ner i sin bok och funderar.
"Jag var i Farsta idag, har bott i Stockholm hela mitt liv men vet ju knappt var det ligger", sa en medelålders bekant till mig för några månader sedan när jag berättade var jag flyttat. Som att det var något att skryta om. Inte är hon här nu. Inte har hon sett den här platsens vackra hemligheter. Eller allt som kan hända när människor inte längre tar sig någonstans. Det är sådant man missar när man är medelålders i innerstaden.
Mitt kaffe är slut. Reser mig upp för att gå, sneglar snabbt framåt en sista gång. Nu ser han mig. Han är vacker. Ögonen är inte blå, de är gröna.
Jag håller kvar blicken. Han ler.

BENGT ERIKSSON
73 ÅR
PENSIONÄR
VOLLSJÖ

Säg att jag är 87 år eller 84 eller 80 eller blott 73 år, som jag faktiskt är. Hör upp nu! Jag riktar mig till er som säger att det gäller att värna och skydda “de äldre” eller till och med “våra äldre” eller, som någon sa på TV igår, “de sköra”. För helvete! Tror ni inte att vi “äldre”, dom av oss som ännu har något så när fungerande hjärnor, att vi inte skulle veta att vi ska dö och att döden kan komma snart. Frågan gäller inte att utan när och av vad. Det finns ögonblick då jag inte litar på att det är oss, “de äldre”, som ni, “de yngre”, vill värna utan det är sjukvården som ska värnas och skyddas så den finns kvar för er yngre och som även samhället = staten vill värna för er skull, ni som anses produktiva. Vad värnar “de/våra äldre” mest: leva i isolering tills vi dör eller kunna träffa familj, anhöriga och vänner några gånger till innan vi dött och bränts till aska...

LENA MÖRSARE
50 ÅR
COPYWRITER OCH FÖRFATTARE
HUDDINGE

JAG HAR NOG CORONA

28 MAJ

Igår fick jag träffa en läkare. Alltså fysiskt. Tidigare har jag bara haft sådana där jobbiga videosamtal.

Hon frågade hur jag mår. Jag rabblade upp alla 23 symtom som jag har haft under ca 12 veckor.

”Man kan inte vara sjuk så länge i Covid-19” sa hon.

Jag försökte få henne att förstå att Corona är som en Alien som kan analysera och anpassa sig och verkligen vill att man ska vara sjuk länge OCH att man ska bli helt jävla galen.

”Mår du dåligt psykiskt?” frågade hon.
”Ja” svarade jag, men jag sa att det är högst tillfälligt.
Att jag vanligtvis är stabil.

29 MAJ

Det är tufft. Känns som att ingen tror mig.

Har börjat få mardrömmar om Corona-alien.

Drömde i natt att jag hittade en ansiktsmask som såg ut som en vit Alien. Den låg i ett paket som flöt i en varm sjö. På paketet stod det att det var en cyklop. Jag satte på mig den men när jag skulle ta av den hade den fastnat på ansiktet och jag slet och drog men den ville inte lossna.

Hur läskigt som helst.

30 MAJ

Jag har blivit känslig också.

Varje gång jag ser en katt på Facebook och råkar scrolla vidare får jag dåligt samvete. Tänk om den blir ledsen? Varför klickade jag inte på <3 när jag gjort det till andra katter? Tänk om den känner sig ful nu. Jag måste därför gå tillbaka till inlägget och klicka på <3 annars kan jag inte gå vidare.

Jag gråter fan hela tiden.

Vet ni att man kan se hela filmen Rännstensungar på YouTube?

31 MAJ

Nu börjar jag bli apatisk.

Jag äter mat i sängen och ställer tallrikarna på golvet. Ibland kastar jag ner bananskal, och skiter i vart de landar. Det är fullt med bananflugor överallt. Jag är svettig, äcklig och duschar inte. Jag har till och med börjat prata med mig själv.

”Vem bryr sig? Jag orkar inte bry mig.”

Jag känner mig eländig och missunnsam. Jag är till och med avundsjuk på en duva som vandrar i gräset utanför fönstret.

Ingen i min familj vill förresten röra mig. Min man sover på soffan. Det blir väldigt lite sex nu. Faktiskt inget alls.

Han säger att han inte vill bli smittad.

Mina barn tycker att jag har blivit arg. Min ena son sa i dag:
”Vi har köpt snus till dig, för du är ju en arg tiger annars, och då blir man rädd.”

1 JUNI

Innan jag fick Corona var min plan att ta alla blodprover som finns
och sedan mata min kropp med det den saknar.

Jag hade lärt mig allt om vitaminer, mineraler och andra tillskott
och även lärt mig att man ska äta alger, gheesmör, kallpressad kokosolja och oraffinerat salt.

Jag hade planerat att lämna in bajsprov och skicka in en hårtuss för håranalys.

Men ingenting blev gjort.

Det kan helt enkelt gå åt helvete om man skjuter upp saker.

När jag blir frisk ska jag besöka varenda stad/samhälle/ håla i hela Sverige
och stötta alla restauranger, små butiker, teatrar, konstnärer och allt annat kulturellt.

Jag ska se till att mina drömmar blir uppfyllda och jag ska sluta fred med alla och älska mer.

För jag är egentligen en stabil människa.
Jag är det.

BJARNE NORDBÖ
62 ÅR
BEHANDLINGSASSISTENT
VADSTENA

DET LÄGGER SIG

det lägger sig

det lägger sig tätt
intill märg
långt ifrån
bortom synfältets gräns
men det lägger sig

väntan
varje inandning
en evighet
en strid
ett åtagande
kampen mot allt
där ute runt omkring

flyktingarnas utsträckta
händer
vid våra påhittade
gränser
corona som svulst

mänskligheten den arma
som ett frågetecken
munsåret
fotsvetten
allt oönskat hår

det lägger sig
någonstans tar det
mark
finner jord
begravs
slår en rot
växer upp

det lägger sig
över under bredvid
tyngden av allt

den lägger sig

alltid någonstans

EVA MALONE
42 ÅR
ÖVERSÄTTARE/SKRIBENT
BJURHOLM

TOKA!

Januari 2020
Ett virus härjar fritt i världen. I Sverige finns ingen allvarlig oro om att viruset ska sprida sig även till vårt avlånga land.
– Pandemi? Viruset finns ju i Kina! Jonte skrattar högt. Hans breda Lulemål har han kvar trots att han levt halva sitt liv i Örnsköldsvik.
Tomas, eller Tomás som hans latinamerikanska vänner kallar honom, har sett vad viruset kan göra. På bilder, i tidningar
– Jonte, du måste avboka den där Mallorcaresan i sommar.
– Är du galen? Den är redan betald.
– Skydda dig, din familj. Stanna hemma!
– Du är en riktig dystopiker som tror på sådana där skrockhistorier!
– Okej, jag måste gå. Ta hand om er.
– Hej.
Klick.
Aldrig i livet att jag skulle ställa in familjens utlandssemester, tänker Jonte

11 mars 2020
Världshälsoorganisationen konstaterar att virusutbrottet är en pandemi. I Sverige har viruset samma dag skördat sitt första offer.
Rrriing. Tomas tittar på skärmen. Jonte. Han har inte hört av honom på några veckor.
– Ja, Tomas!
– Hej, Jonte här! Har du sett på tv? Om viruset. Det är en pandemi!

– Ja, jag såg det.
– Vet du var man kan hitta toapapper? Det är slut i butikerna här runt oss! Paniken hörs tydligt i Jontes röst. Fyra dagar tills nästa leverans. Inte för att de inte hade skitpapper hemma så att det räckte över helgen, men ändå!
– Jag har redan förberett mig. Jag har det mesta. Bunkrat sedan flera månader tillbaka.
– Varför har du inte sagt något? Jonte lät förnärmad. Annars kunde jag ju ha börjat tidigare …
– Jag tror ni klarar er tills ... på måndag? Annars finns det väl våtservetter?
– De kanske ska stänga allt. Skolorna och allt. Det blir kaos!
– Ja, jag såg det.
– Ska du jobba imorgon?
– Nej, jag ska vara hemma med barnen.
– Är de sjuka?
– De kan ju bli.
– Men man kan inte hålla dem hemma om de är friska.
– Jag vill inte att de ska få viruset och dö. Vi stannar hemma.
– Okej, jag antar att du har löst det med chefen.
– Ja, han vet. Jag har tagit semester.
– Okej. Då hörs vi.
– Ok. Hej
– Hej.
Klick.
Jonte skakar på huvudet. Vilken tok!

EVA ÅFORS
65 ÅR
PENSIONERAD FOLKHÖGSKOLELÄRARE
LJUNGBYHOLM

vi hade
ett välde
vi skapade
en tid
där vi fäste
medaljer
på varandras bröst
och gömde rädslor
i brandsäkra kassaskåp
i frostfria landskap
och med förlig vind
krattade vi maneger
klädda i vindkappor
klarade vi allt
vi var ankrade
av stålvajrar
och fastgjutna
i cement
så säkra
på att våra steg
var självklara
över den nysopade asfalten
nu ligger vi
som utslängda gruskorn
i en påtvingad glesbygd
pärlsockret smälte
och vi landade tungt
och far på skev räls
långsamt vidare

TOWE FALK
37 ÅR
LÄRARE
BOLLNÄS

MENTAL KARANTÄN

Klassrummet ekar tomt
Eleverna tvingas bort
Tvingas hem
Jag tappar mitt sociala sammanhang
Måste sitta med headset
och lajva engagerad lärare
Hostar jag till lyfter kollegorna sina sköldar
Sköldar av plexiglas
Låter det imaginära viruset studsa
Fysisk kontakt är det inte tal om
Utvecklingssamtal på länk
Telefonfobin behandlas med tvångsmässig kbt
Och det enda jag vill är att se eleverna igen

När locket lyfts igen
Ska jag slänga ut datorn genom fönstret
Och återgå till det jag jobbar med och för
Eleverna
Att få SE eleverna
Ge en stöttande och peppande kommentar
Fråga hur läget är
Bry mig om
Kanske ska jag till och med initiera en
brännbollsturnering?

MARIELOUISE OLSSON
29 ÅR
LÄRARE
GÖTEBORG

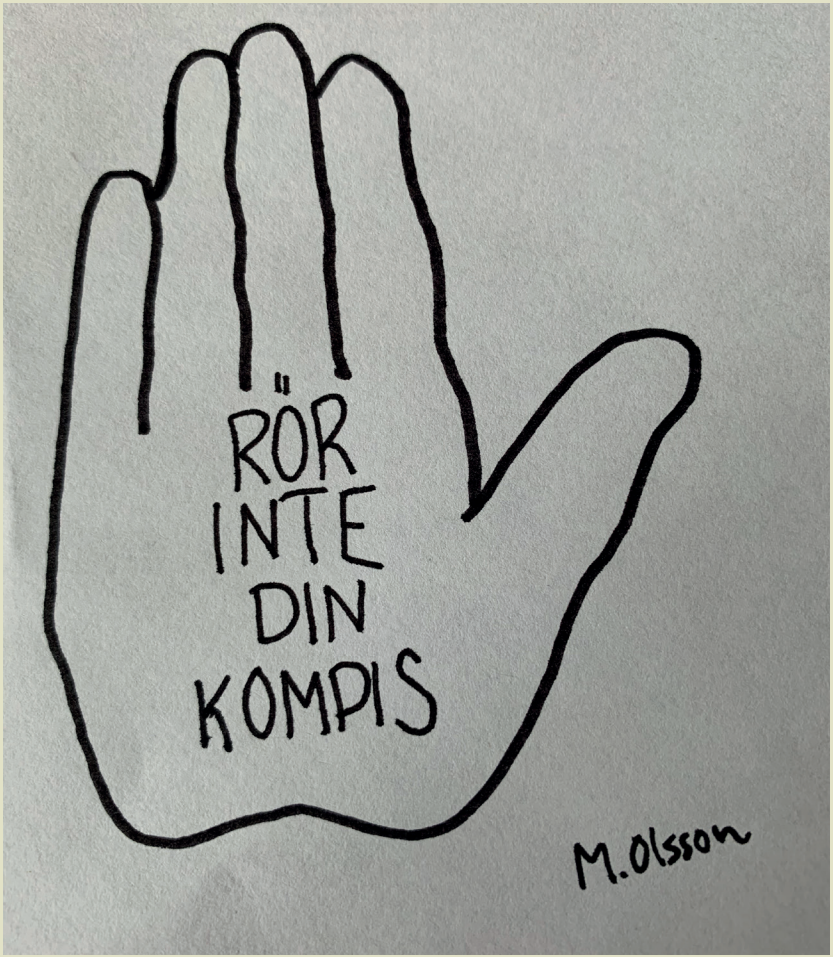

Ritad på kuvert medan jag ammade min lilla karantänbebis som föddes 17/3 och knappt har fått träffa några familjemedlemmar eller släktingar.

HENRIK JOHANSSON
47 ÅR
SKRIBENT
MALMÖ

Skriver en coronalista
Går och coronahandlar
Får nära coronapanik
Kollar dödssiffrorna
blir skakad
Kollar SVT och SR
Kollar BBC och CNN
Kollar NRK och DR
Försöker arbeta
Försöker fokusera
Kryssar mellan pensionärer
och meloner och toapapper
Funderar över avståndet
mellan hylla och hylla
Hör någon hylla
Tegnell
Hör någon dissa
Trump
Hör barnens frågor
Försöker förklara
för mig själv
Försöker komma ihåg
tjugo sekunder

Dödssiffrorna
Njuter i hemlighet
av inställda möten
Ingen hockey
Ingen fotboll
träna utomhus
Kollar dödssiffrorna
blir glad över tal
jag led av igår
Nu tävlar vi
i låga siffror
Ser någon ta en öl
vill själv ta en öl
Det kan väl inte skada
Läser rapporter
och nyheter
Försöker sålla
Försöker att inte
läsa dödssiffrorna
Försöker tappa bukfett
Andas in genom näsan
håller inne sju sekunder
andas ut genom munnen

Ser inlägg
flyga förbi
Ser vänner
Resa
Ser vänner
Rasa
Läser dödssiffrorna
och ställer frågor
Varför Belgien
så högt
Läser förklaringar
om mentalitet
om kultur
om kuk
Kollar dödssiffrorna
Ångrar mig
Glömmer kolla
Dödssiffrorna
I nästan fyra timmar
och tjugo sekunder

LINDA VALLE
48 ÅR
BIBLIOTEKARIE
VÄXJÖ

Just nu
ett fyrverkeri
av rädsla
Handsprit
och egoism.

Kan fågelkvitter hjälpa?
Doft av syren?
Leende över en kaffekopp på distans?

Jag vet inte.

TERESE APPELBY BENGTSSON
& LOKE MUSTANIEMI
34 OCH 10 ÅR
DRAMAPEDAGOG OCH STUDENT
SKURUP

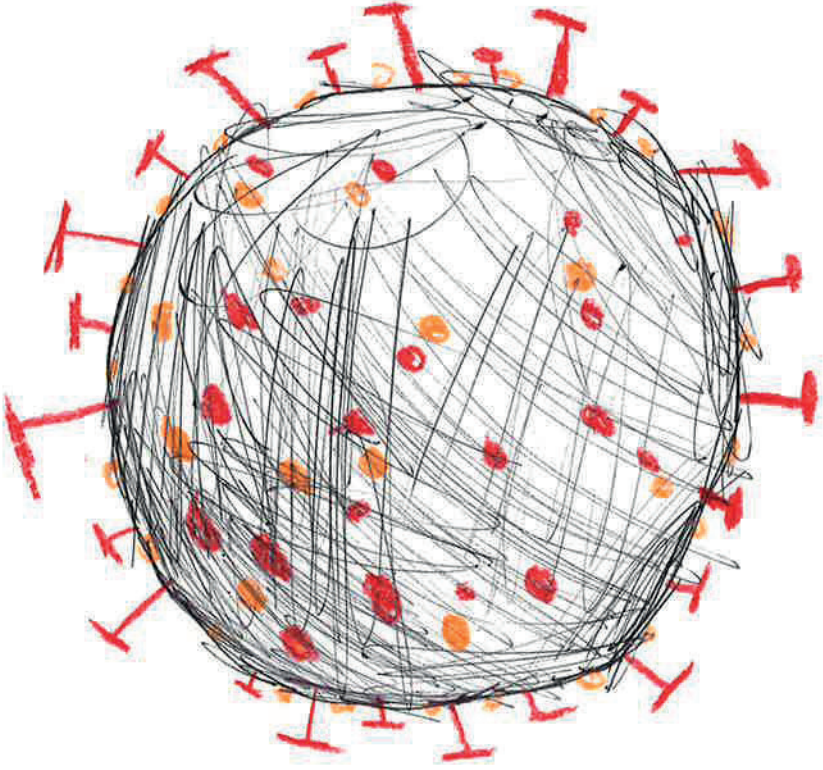

MODER JORD

Tvätta händerna tills du får sår.
Ta död på bakterier, lämna inga spår.

Vi pendlar med tåg där det nu är tomma säten.
Vi sitter på helspänn, lyssnar efter läten.
Jag håller tummarna att jag inte börjar nysa,
det får den lugnaste människan att rysa.

I affären blir det bråk om jäst och toarullar.
Hela Sverige bakar bröd och vetebullar.
Toalettpapper och pasta lider plötsligt nöd.
Det är folkets nya levebröd.

Små saker man förr tagit för givet,
är nu begränsade i livet.

I trädgårdshandeln är det kö
och gräsklippsoljan är slut.
Vart man än går, slår trädgårdar ut.

Vi kallpratar inte längre om väder men om växter.
Vi sjukar våra barn titt som tätt på dexter.

Vi gör klokare val när vi handlar,
med undantag för rea.
Då trängs vi i kö, trots alla blir snea.

Djurlivet frodas och det simmar en delfin
i Venedigs kanal.
Men våra stackars studenter får inte gå på bal.

Bortglömda lekplatser återuppstår,
det är dit man numera går.

Må hända att världen tycks radikal,
när moder jord passar på att hela sitt skal.

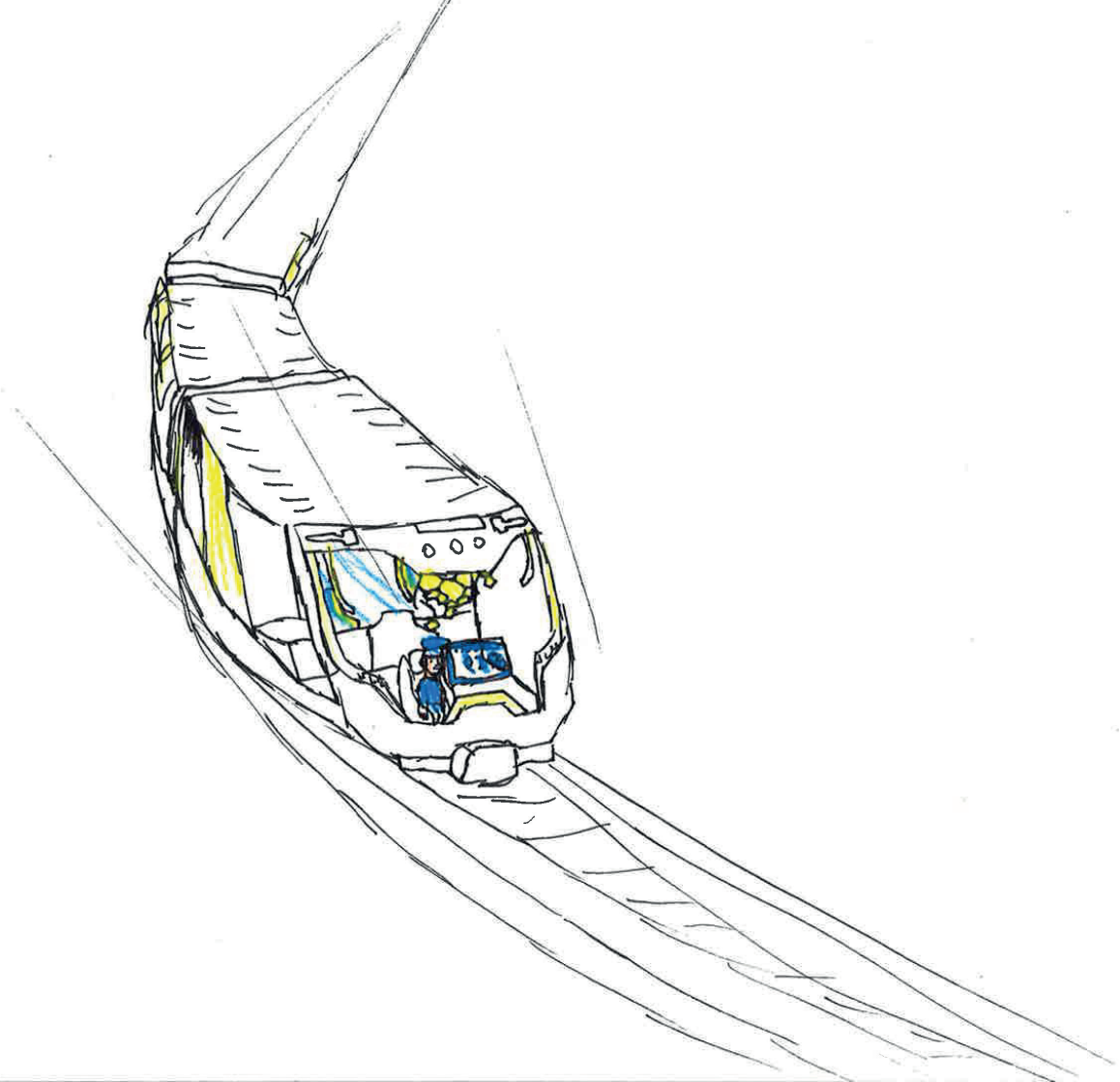

INGRID OHLSSON
60 ÅR
SJUKSKÖTERSKA
MÄRSTA

Det kryper in: Det betyder kona! Visst låter det fint! Men inte nu! Ett virus som kryper in i oss alla. Vi har inget skydd men gör så gott vi kan. Det kryper in! Hur länge? Ingen som vet. Det kryper in. Förlorade jobb. Stängda gränser. Vi vill att det ska krypa bort, med det kryper bara in!

MARTIN FRANSÉN
40 ÅR
OMSORGSPEDAGOG PÅ LSS-
DAGLIG VERKSAMHET
MALMÖ

JÄVLA CORONA-PISS

Folk är småirriterade
Och lugna och glada
Nån sörjer en resa
Nån köper mark i Afrika (bra business nu!)
Nån petar sig i näsan
Nån föreslår att vi ska sno handspriten och sälja
på nätet
De flesta är tysta
Allt är lite konstigt
Precis som vanligt

HANNA MAGNUSSON
26 ÅR
MARKNADSFÖRARE
MÖLNDAL

“Ett kundmeddelande. För att undvika smittspridning, tänk på att hålla avstånd till andra i butiken. Tack för att du handlar med hänsyn.” Rösten som ljuder från matbutikens högtalarsystem har en vänlig men bestämd ton. På golvet sitter röda klistermärken som också uppmanar och påminner om att hålla avstånd. Två meter rekommenderas. Jag passerar fruktavdelningen och rundar en äldre man som plockar äpplen. Enligt rekommendationerna borde han inte vistas i butiken. Vid pastahyllan står en kvinna, hon har munskydd på sig och plockar ett av de få pastapaket som finns kvar. Hennes händer är klädda med blå vinylhandskar.

Det börjar klia ordentligt i mitt ena öga. Jag har vid det här laget lärt mig att undvika beröring av ansiktet i offentliga miljöer. Jag blinkar till och håller kvar min lediga hand i jackfickan.

Utanför butiken plockar jag upp min alcogel. Den fräna doften sticker betryggande i näsan. I samma ögonblick stöter jag på en vän. Vi säger hej och jag kväver impulsen att krama henne, i stället nickar vi mot varandra som om vore vi enbart bekanta.

Klockan är fyra på eftermiddagen. Många människor rör sig i staden, men det är ändå färre än vanligt. Hemarbete och karantän bidrar till många lediga platser på bussen. Jag slår mig ner på det mest enskilda säte jag kan hitta.

Mobilen plingar till och det lyser rött på mejlsymbolen. “Till följd av pandemin kommer vi införa korttidspermittering för all personal. Vi kommer också behöva varsla om uppsägning för vissa tjänster.”

Dagen efter ringer min chef. Jag är en av de som får gå. Han hostar till ordentligt i telefonen och ursäktar sig.
Det enda jag kan tänka på är att jag är glad att han inte sitter mitt emot mig.

SOFIA KÆRAA

31 ÅR

MÄNNISKORÄTTSJURIST OCH SKRIBENT

GÖTEBORG

KOM UT NU

I tre månader har vi gömt oss,
skyddat dig ifrån ett hot som vi aldrig sett
men som koloniserat varenda samtal,
varenda tanke.

Utan att ha hunnit utveckla någon föräldraintuition,
har vi följt varenda råd till punkt och pricka.
Forskning och statistik har fått ersätta ryggradskänslan,
när vi blivit ombedda att uppfostra dig i ett sammanhang,
vi inte vet något om.

Men sakta har vi kommit ikapp,
hittat något gammalt i det där nya.
En bortglömd men älskad tröstefilt,
låg visst i det där nya rummet.
Vem kunde ha anat?

Kortspel, mitt hjärta,
Pannkakslunch på innergården,
tända värmeljus och långa samtal på balkongen,
trots att stjärnorna viskar att det är dags att sova.
Oändliga lekar med dockor,
i oändliga världar.
Jag minns, mitt hjärta!
Jag har varit här förut.
Långsamma promenader,
vinka till nyckelpigor,
plocka nya smörblommor till ditt rum.
Tid att läsa, tid att vänta,
aldrig säga sluta, vi har bråttom.
Tid att svara, tid att tänka,
tid att undra tillsammans.
Vårt liv, i vår takt.
Din värld, genom dina ögon.
Jag minns den.
Jag känner igen den, mitt hjärta.
Tack för att jag får komma hit,
och hälsa på.

Och idag säger de att det är dags,
att komma ut igen.
Faran är över.

Nej, faran är mindre.
Forskningen, statistiken, säger kom ut nu.
Kom tillbaka.
Det är lite säkrare nu.

Vi följer råden, vi har inte tid
att bygga intuition.
För tredje gången i livet,
förlöser jag dig ur vår kokong.
Säger att världen väntar därute,
ta nu sats och hoppa in.
De säger att den mår bra nu,
forskningen och statistiken.
Jag trycker ut dig, trycker in dig,
i famnen på en annan kvinna.
En kvinna som är varm och snäll,
men som inget vet om dina nyckelpigor
och smörblommor.
En som inte lägger hela sitt liv i dina händer.
En som inte dör om du går sönder.

Jag lämnade dig där idag.
För de säger att världen mår bättre nu.
Hur har dagen varit, mitt hjärta?
Berätta om timmarna jag gav bort.
Låt oss spela kort,
och ta en långsam promenad.
Låt oss vara varandras,
en stund till.
Jag är lite trött, mitt hjärta
låt oss stanna här lite till.

CATHARINA ANDERSSON
45 ÅR
SPECIALLÄRARE, KONSTNÄR OCH GYMPALEDARE
ESKILSTUNA

HAR DU AVBOKAT?

Telefonen surrar till; tid hos tandläkaren idag 14.30. Just ja, den måste avbokas. Eller ska jag gå ändå? Med lite nässpray och en Vicks blå kanske ingen märker något? Djävulen på axeln nickar och kastar en glödande blick på ängeln på andra axeln som av ren chock tappat glorian och nu försöker rätta till den.
”Nej”, viskar hon. ”Det kan du inte, tänk på alla du utsätter för fara. Vill du ha det också på dina axlar? Du kan se att det redan är trångt nog som det är här uppe.” Hon kastar en blick åt djävulen som skrattar lite högre, gällare än han normalt gör.
”Om blickar kunde döda…” väser han.
Jag inser att ryggsäcken inte ska bli tyngre och att det är alldeles tillräckligt att umgås med dessa två dagarna i ända. Listan på av bokade aktiviteter är lång nu, tandläkare, kiropraktor, ortoped, träningar av olika slag, tävlingar, resor, besök hos släkt.
”Du kommer bli bortglömd nu”, hånler djävulen på axeln. ”Du vet att du kommer bli en sådan där man inte räknar med? En svikare.”
”Men snälla du”, ängeln drar ner glorian över öronen och skulle kunna tolkas som arg om hon inte hade så mycket glitter runt sin uppenbarelse.
”Svikare är väl bara den som medvetet smittar andra. Den som kanske orsakar andra människors lidande bara för att själv få köpa sig en chokladkaka på Ica, det är den som sviker och förstör. Begäret, en av dödssynderna du vet.” Hon vågar inte riktigt se djävulen i ögonen eftersom hon är mycket medveten om att begär inte bara är hans last.
Utan att vänta på deras vidare argument avslutar jag diskussionen genom att ringa den automatiska telefonsvararen. Den kvinnliga rösten låter som alla andra kvinnliga telefonsvarare, vänlig men enbart saklig. Total brist på empati. Dock innebär den en kort, halvsyntetisk paus från tristessen och den ändlösa dialogen mellan mina axelkamrater. Jag kommer kanske att bli glömd av vissa, men de som inte ens känner till min existens ska minnas att jag inte stod i kön på Ica.

JOSEFINA
44 ÅR
SKÅDESPELARE
MALMÖ

Förut hatade jag trängsel
Förut störde jag mig på barnljud
Förut orkade jag inte med beröring
Snälla alla kom och trängs med mig igen
Det är så tyst och tomt nu för tiden
Jag vrider mina händer under kranen

SANDRA BERG
34 ÅR
JOURNALIST/SKRIVPEDAGOG
SALTSJÖ-BOO

Citat från Peter Fredriksson, generaldirektör på Skolverket

ULRIKA DENNY
49 ÅR
STÖDPERSONAL, DAGLIG VERKSAMHET FUNKTIONSHINDER
GÖTEBORG

Det kommer en pandemi med nyheterna.
Först som en liten viskning sen tar den över allt.
Det är kvävningsdöd, social distansering och totalt inställt allt.
Men på jobbet är allt som vanligt. Aktivitet förmiddag aktivitet eftermiddag.
Ok vi undviker spårvagn och båt. Cafébesök får bli köpt fika på ICA.
Vi uppmanas försöka få brukare att nysa och hosta i armvecken, att tvätta händerna 20 sekunder, det är dömt att misslyckas.
Efter några veckor kommer chefen med hemmabyggda visir. Av overhead-plast och gummiband. De ska vi ta på oss om nån hostar och nyser och verkar sjuk.
Att ens föreställa sig hur det ska gå till att jobba med visir är omöjligt.
Vi jobbar, väntar, och hoppas att allt ska gå bra.
I en parallell funktionshindervärld jobbar jag och mina kamrater tätt tätt med brukarna men nere på ICA är det två meters avstånd som gäller.

ANNA-MARIA OLSSON
42 ÅR
KULTURPRODUCENT
MALMÖ

24 MARS 2020

en ung man sköts
till döds igår
några kvarter bort
det är som vanligt här
den vanliga döden i södra Malmö
på nyheterna rapporterar de om skottlossning i Stockholm
en man mördades i huset där jag jobbar
det var förra året
inget att bry sig om nu
det är viktigt att bara tänka på ett elände i taget
det här viruset
är något helt annat
som är en sak till

23 APRIL 2020

Vi gick ut för att spela brännboll igår kväll. Bara vi fyra.
Kvällssol, och vi hade roligt.
Det bästa var alla känslorna tillsammans, sa ett av barnen. Det mysiga, det roliga och det sköna.
På vägen hem gick vi förbi Sofielunds Folkets Hus. En kör repade på kullen utanför. De stod utspridda under fallande körsbärsblommor, de sjöng mjukt i stämmor.
Kvällssolen lyste på dem från sidan, det var ett onaturligt ljus.
Jag tänkte på dödsriket, på att det var som om vi gick in i paradiset. Jag tänkte på hur det alltid är någon som har det onaturligt bra medan andra lider, och hur det ändras. Och hur det inte ändras.

SANDRA HOLMQVIST
29 ÅR
SPRÅKGRANSKARE
VASA

REPLÄNGDS AVSTÅND

Håll dig på replängds avstånd
säger Ronja
och kastar ut sin läderrem
till den som sedan blir hennes bror

Håll dig på hjärtsträngs avstånd
säger jag
och kastar ut mitt hjärta
till den som sedan blir min käraste

Någonstans i rymden hänger mitt hjärta
Någonstans i skogen stiger dimman

Vi har ännu lång väg att gå
till fots genom dimman
till fots genom solsystemen

Någonstans där framme
finns tryggheten i en Mattisborg
Lovisbröd Borkason

Håll dig i läderremmen
Håll mig i handen
Håll om varandra

Håll ut
Håll ut
Håll ut

Tack till Astrid Lingren och Edith Södergran.

JOSEFINA FEURST
30 ÅR
KERAMIKER
GÖTEBORG

KARANTÄN
figurin i stengods

MINNA MARKLJUNG
44 ÅR
LÄKARE OCH SKRIVANDE PERSON
VÄXJÖ

Vinterbadare
renar sinnet i kölden
Instagram gillar

Coronavåren
hostar mig i ansiktet
i bedräglig sol

Kirskålen spirar
vårens ironi spelar på
min irritation

April är för kallt
för att ha sex på stranden
Det är ett svepskäl

Coronan tar far
Besöksförbud torterar
Ensam i en sal

Solkatter i hav
fiskmås skränar i fjärran
jag ska ingenstans

Pest eller Covid
men pesten kan man bota
sa liemannen

Tårta i berså
foto framför syrenen
Sommarlov ändå

JENNIE JOHANSSON
28 ÅR
ORDFÖRANDE I ORDSKALV
BREDARYD

SÅLLA BORT

Jag höjer volymen på bilradion. Klockan är 14. Krisen är här. Jag lyssnar. Blinkar. Petar mig inte i ögat.

På kylskåpet sitter en lista över torrvaror som finns hemma. Pasta har vi. Ris har vi. Åk inte i onödan.

Jag sitter med en penna i handen och stryker över allt i kalendern. Konserter, resor, kurser.

Statsministern håller tal. Kungen håller tal. Jag ringer Anna-Sara i Stockholm som säger att nu får man inte strosa på det lokala apoteket, att nu måste man säga vad man ska ha när man går in, att nu är apoteket täckt av plast.

Tranorna kommer som tunna drakar över himlen. Jag försöker spela gitarr med Julia över Skype men kan inte ackorden.

Födelsedagar, bilköp, avbetalning till CSN. Saker som händer ändå. Jag odlar persilja i glasverandan. Jag mäter mitt PH-värde. Jag ser två döda kalvar i skogen som någon bonde har dumpat.

På jobbet hamnar jag i samma rum som en död smittad. Rutiner är ändrade. Kistan är vit. Utanför står män i hjälmar på byggnadsställningar. Jag kör förbi affärer med skyltar om extrapriser. Klockan slår 14.

På morgonen plockar jag bort en fästing från en rygg i morgonljuset. Det är tyst. Jag hör inte längre tranornas skrik.

YVONNE WAERN
85 ÅR
FÖRFATTARE
LINKÖPING

DOKTORNS DILEMMA

När hjärtat slutar slå?
Doktorns ögon
förstår jag mig inte på.
Vad menar hon?
Då dör jag väl?

Hjärt- lungräddning
krossar bröstkorgen
det visste jag inte.
Kan man överleva?

Just intagen på akuten
kunde jag tänka mig ett slut

Nästa doktor frågar.
Så har vi intensivvård
där man blir en grönsak -
kosta inte på mig det, menar jag.

ANNA GABLE
58 ÅR
LEKTÖR, REDAKTÖR,
SPRÅKKONSULT
SALTSJÖBADEN

INSTÄLLD OPERATION

Jag skär
genom min hud,
genom min förlamade kind.
Kniven blänker
får en corona
av blodet från mitt sår.

Jag skär.
Ut väller ångest
som lagrats ett halvår.
Kniven skälver
i mina händer,
jag är ingen kirurg.

Men jag skär,
karvar ut rädslan
för att aldrig mer bli normal.
Min corona
är oändlig väntan
På en inställd operation.

JULIA LINDELL
20 ÅR
LITTERATURSTUDENT
UMEÅ

LITTERATUR INSTÄLLD

När Umeås egna Littfest ställdes in förändrades staden
Samtalen dog ut och människorna försvann från biblioteken
Någonstans i tystnaden började Toves "Kometen kommer" läsas
Resten av livet förlängdes i det tysta och poesiscenerna tycktes upphöra
för att sedan förflyttas och ombildas till nya vägar för kommunikation
som kan hålla det samtal som litteratur bildar vid liv.

OSCAR CALLENBERG
23 ÅR
TEBUTIKSBITRÄDE
GÖTEBORG

1

Ingen vet hur dagen,
men anar att osäkert andas.

Är det vårvila i knopparna?
Eller vilans sista andetag?

2

De klänningsrosa
bladen blommar, som våren
här i karantän.

3

Fågelkvitter tomt på stan
luften sjunger tomt idag
solen säger det är hymn
i gyllenblå vemodig rymd.

4

Regnet på Valborg
släcker ingen brasa
detta år.

5

Smittspridning pågår.
Tanten påskyndar döden
med några cigarettbloss.

THERESE BERNHARDT
53 ÅR
ÖVERSÄTTARE, LÄROMEDELSFÖRFATTARE OCH SVENSKLÄRARE
BAD OLDESLOE

EN SMÅLÄNDSKA I STORMARNS LILLA KLAGOSÅNG

Hygienregler och säkerhetsavstånd
Kontaktbegränsningar och besöksförbud
Gränsstängningar mellan länder, delstater och län
Inga utlandsresor utan efterföljande karantän.

Inget tjing tjong
eller minsta fågelsång
Listan över coronaförbud och -tvång
kan göras väldigt lång.

Tysk polis kontrollerar
Överträdelser beivras
Inte värt att riskera ens en femma
Alltså bara att stanna hemma.

Men
Så OUTHÄRDLIGT
Det är
Att på obestämd tid
Uti Stormarn sitta fast
Utan möjlighet till efterlängtad Smålandsrast.

Coronabegränsad rörelsefrihet
innebär dock inte inskränkt tryck- och
yttrandefrihet.

Så lyssna på mig
Jag har något att framföra till dig!

Visserligen inget tjing tjong
eller minsta fågelsång
Bara en frihetsförespråkande småländska
i Stormarns lilla klagosång.

Ostkaka, lingonsylt och tålamod är slut
Och mitt pass går snart också ut
Detta är akut
Släpp mig snarast till Småland uuut!

Och tillbaka in i Stormarn sen igen.

Inget tjing tjong
eller minsta fågelsång
Detta är en frihetsberövad småländska i Stormarns lilla klagosång

Skriven i april 2020 strax före Tysklands införande av masktvång
Vägen till seger över corona ter sig snårig och lång.

*

Tysklands alla coronaförbud har onekligen satt tålamodet på prov.
I slutet av maj syns dock ett ljus i tunneln: gränserna mellan delstater och länder har öppnats igen och återvändande från ett annat EU-land sätts inte längre i obligatorisk karantän.
Det gör coronakrisen betydligt uthärdligare för en småländska i Stormarn – som fram till våren 2020 tagit ständig tillgång till det bästa av två världar för givet.

ÅSE NIELSEN
66 ÅR
EKONOM
LANDVETTER

Jävla Corona.
Håll avstånd.
Tvätta händerna.
Märkliga och annorlunda dagar.
Inget är sig likt.
Många tankar om hur och när detta ska sluta.
Tålamod är ett ledord.
Hjälp varandra.
Nya sätt att umgås ute har skapats.
Tack till alla artister som skickar digitala musikupplevelser.
Tack också till artister som sjunger och spelar utanför boende.
Glad att jag har telefon, teve och internet.
Men till dess glöm inte att tvätta händerna och håll avstånd.

SANDRA BERG
34 ÅR
JOURNALIST/SKRIVPEDAGOG
SALTSJÖ-BOO

Citat från Anders Tegnell, statsepidemiolog på Folkhälsomyndigheten

HELENA ZIHERL
43 ÅR
STUDENT MED FÖRFATTARDRÖMMAR
MALMÖ

PAPPERSKRIS

Madde: Skit också.
Violet: Nej men hej. What's up?
Madde: Vad är det med folk? Skulle köpa toapapper, men det är slut överallt.
Violet: Ah det. De har ju varnat på nyheterna om att folk bunkrar
Madde: Trodde det var ett skämt. Vi garvade över en video från Sydney där några slogs över en bal, men det här är absurt.
Violet: Var har du kollat?
Madde: Först var jag inne på Lidl. Hittade en hel kyckling för en tjuga men inget toapapper. Tänkte först att hela kvarteret måste ha fått maginfluensa men det fanns inget hushållspapper heller så funderade på om leveransbilen åkt omkull.
Violet: 😂
Madde: Det hände faktiskt PostNord!
Violet: Ok... sen då?
Madde: Jag drog till Coop, tvärs över gatan, men det var samma visa där. Frågade en kille som stod med tom blick och överfull vagn. Han mumlade något om Corona.
Madde: Jag undrade om han menade ölen.
Madde: Men jag höll tyst och drog till Ica.
Madde: Maxi alltså.
Violet: Och hittade du något där?
Madde: Nej. Tomt tomt tomt.
Madde: Vi är nere på finservetterna, vilket känns både dumt och obekvämt.

Violet: Och inte så bra för avloppet.
Madde: Säkert. Men när man måste 💩 så…
Madde: Hittade till slut en korg med glittriga nyårsservetter.
Violet: 😂
Madde: De var 80% billigare åtminstone.
Madde: Men de rivs 😢
Violet: Aj.
Violet: Var är du nu?
Madde: Sitter på bussen från Ikea.
Violet: Ikea? De säljer väl inte toapapper?
Madde: Ville kolla en sån där billighetskedja bredvid.
Violet: Och?
Madde: Tommare än en bunkrares hjärta.
Violet: 🎯
Madde: Förlåt. Jag hittade i alla fall tvättlappar billigt 😂
Violet: Seriöst?
Madde: Nöden har ingen lag.
Violet: När är du hemma?
Madde: Om en kvart. Why?
Violet: Kom på middag så skickar jag med dig en present hem efter 🚽
Madde: Ja!
Madde: Du är bäst syrran 😍
Madde: Springer förbi hem och hämtar champagne.
Violet: Champagne?
Madde: Blev visst lite inspirerad av nyårsservetterna 😉
Madde: De har ju sagt att man ska fylla på förråden...

MARGARETA HÖGMAN
69 ÅR
SKRIVARE
SANDVIKEN

#SYRGASÅTALLA

Direktiv har utgått till läkare att syrgas inte ska ges till alla som behöver vid Covid-19 och läkarna har uppmanats gallra. Vissa ska på grund av ålder eller handikapp inte ges möjlighet att försöka överleva eller få en fridfull död.

Äldre som insjuknar på ett äldreboende eller i sitt hem ska enligt direktivet inte föras till sjukhus. Några dagar med dropp för att de är uttorkade efter feber och lite extra syrgas kan vara det enda som behövs för att överleva, säger en geriatrik-professor.
I stället ordineras per telefon palliativ vård med morfin, som ytterligare hämmar syreupptaget tills patienten dör.
En doktor kallar det senicide, en modern ättestupa.

Försvararna av åtgärden hävdar att äldre inte kan behandlas. Det är dock ingen respiratorvård med intubering som förespråkas för de äldsta, utan en droppställning och en syrgasmask.
Somliga hävdar att äldre inte reagerar lika kraftfullt på att kvävas som unga människor gör.
En annan synpunkt är att de vanligtvis dör innan de får syrebrist, trots otaliga vittnesmål från anhöriga om veckolånga lidanden, som också blir outhärdliga minnesbilder för närstående.

De sårbara människornas försvarare misstänks ha en dold agenda. Att som läkare tala för allas rätt till syre är inte skäl nog. Rapporteringen utomlands är ifrågasättande, men i svensk media är budbärarna bråkmakare.

LISELOTT GRANATH
58 ÅR
FÖRSKOLLÄRARE/PEDAGOGISTA/KONSTNÄR
STOCKHOLM

Tiden läker sår
dagar kommer, hjärtan slår
livet blir nåt annat
avståndet vartannat
skräck i ögonvrår
nätter kommer, timmar går
rädslan är gemensam isolerad, ensam ovissheten rår
veckor kommer, experter spår
ska vi överleva
att leva är att treva
lite vi förstår
månader kommer, ute är vår
känslan mera höst
sommaren ger tröst
tiden läker sår

MARIE-LOUISE HUGMARK
68 ÅR
BIBLIOTEKARIE
HÄGERSTEN

EN LÄTT BRIS

lätt bris
mot kinden

långt,
nej inte långt bort

människor nersjunkna i
vitt grönt blått

respiratorer
flimrande kurvor

vattenglitter så avlägset
det någonsin kan bli

brisen
en oro viskar

osynliga tecken
för den med sig

oberäkneligt
hänsynslöst

andas vi i solen

MARCUS DAHLIA
29 ÅR
STUDENT
EN ORT I VÄRMLAND

COVIDVÅREN

Så kom våren med sitt ljus,
sin värme och sina vackra utslagna färger,
men mitt i blomstrandet låg pandemins ängslighet
fortfarande över oss med sina mörka moln
och gjorde tillvaron dyster, ensam och grå;
fast när jag nu tänker tillbaka
så var väl världen inte särskilt grann
innan viruset ändå.

MARIA OLSON, 52 ÅR
FÖRSKOLLÄRARE
VÄXJÖ

ATT GÅ I BARNDOM

Jag håller på att regrediera, tänker att hela tillvaron just nu är lite som den var i min barndom, det är det lilla som blir det stora, det vi har nära, runt omkring oss, blir det betydelsefulla.
Som barn var världen ganska liten, vi åkte sällan på storslagna utflykter eller långväga semestrar, efter skolavslutningen skjutsade pappa ut oss till sommarhuset, kom några veckor på mitten och hämtade sen hem oss lagom till skolstart, där fanns oceaner av tid och det som skulle hända fick vi själva skapa, det är lite som nu, när allt sätts på paus, få kontakter, färre upplevelser, långsammare tempo, mindre input, bara vara i det lilla och njuta av sin egen kreativitet och uppfinningsrikedom, oftast tycker jag det är fint, att göra plats åt mirakel, jag njuter och sjunger långsamhetens lov men ibland känns tillvaron som barndomens svartvita tjock-tv med två kanaler!

VILHELM PETTERSON
29 ÅR
ARBETSLÖS
LUND

När jag var liten brukade jag skriva brev. Det var en thing då, slutet av nittiotalet. Jag hade brevvänner jag aldrig hade träffat. Som jag aldrig träffade. Man skrev brev till varandra, väntade någon vecka på svar. Varje dag kollade man brevlådan och önskade att det låg ett brev där med sitt namn på. Det var enkelt att få vänner så och då. Ännu enklare att bli av med. Oftast tröttnade någon. Eller så försvann breven i posten. Men det var enkelt då. Att sluta svara alltså. Inte så att någon skickar brev tillbaka när man inte svarat på ett tag, "Hallå! Varför svarar du mig inte!". Facebook har berövat oss den möjligheten. Dom flesta av oss idag vågar inte sluta svara. För vi vet att personen inte kommer ge sig innan vi gjort det. Och tyvärr, många av oss är konflikträdda. Vi orkar helt enkelt inte. Utan vi stannar kvar och svarar snällt. Eller, jag kanske inte har befogenhet att svara på det. Ingen skriver till mig längre. Vet inte om det har att göra med att jag slutade svara mina "brevvänner", karma liksom. Eller om det har med min psykiska ohälsa att göra.

Det är lätt att skylla på den. Men i grunden så är det jag som varit en dick helt enkelt. Psykisk ohälsa eller ej. Jag valde alkoholen före flickvännen. Knarket gick före vänner. Spelberoende betalades av familjen. Lögnerna blev fler än sanningarna. Sanningarna var lögnerna. Till slut gick det inte urskilja vad som var vad. Jag valde fel efter fel. Brände brev istället för att skriva dom. Ensam är stark skrek jag. Samtidigt grät jag mig till söms, ensam, full, hög. Ensam är ensam. Dubbelmoral är den bästa moralen för någon som saknar moral.

Jag var två personer. Mestadels personen jag var när jag var full och hög, ca 80% av tiden. Han var en riktig jävla kuk. Men han hade iaf karaktär, han stod för något. Kanske inte något bra. Men han stod för något. Som en galen rockstjärna som sakta men säkert går mot sin död. Sen var det den nyktra delen. Ingen karaktär. Som fick ta smällen. Låg och grät i sängen. Skakade av ångest. Villig att ta sitt liv för att slippa lidandet som den andra delen stod för. En vacker dag fick den mod till sig. Vet inte hur eller varifrån. Men den försökte avsluta det. På något sätt lyckades det. Idag sitter jag ensam, 20% kvar. Dom andra 80% lämnades kvar inne på Rum 10, avdelning 2, slutenvården, psykiatrimottagningen, Lund.

Och om du någon gång hamnar i just det rummet så vänd på den smaklösa tavla som hänger framför sängen, så finner du dessa ord. “Jag dog här inne. Flera gånger om. Förövare eller offer, mördad eller mördare, jag dog här inne, jag dödade här inne. Liken ligger synliga för dom som inte vill se. Gömmer sig för dom som verkligen. Behöver. Att. Se. Liken inlåsta i rum 10. Det ingen letar efter kommer ingen att finna. Svaret på gåtan, som alla vill ha. Gåtan. Gåtan som saknar svar. Jag vet, har alltid vetat. Du vet? Du vet. Du vet! Tårar kommer fällas, sorg kommer sörjas. Tårar och sorg för alla dom som dog. Dog i rum 10. Så här har du min bekännelse. Vårt testamente är ditt. Glöm, släng, ta till dig, ja valet är nu ditt. Men tänk dig noga för, innan du orden förstör. Dom kan lära dig att döda, dom kan lära dig dö. Dö eller döda? Dö eller döda. Dö eller döda! väl när du inser, grattis!, arvet är nu ditt. Arvet av alla dom som dog. Dog i rum 10.” Innebörden är inte så viktigt om du inte förstår den, det gör inget. Men förstår du så kanske det kan rädda ditt liv. Eller inte.

Nog om det. Jag och mina 20% tänkte skriva ett brev. Men det är inte som nittiotalet nu. Man måste känna dom man ska skicka brev till, det finns inga anslagstavlor där folk söker brevvänner. Jag kanske känner många som jag hade kunnat skicka till. Problemet är att dom nog inte vill känna mig. Dom hade nog inte ens läst det om jag hade skickat ett brev. Fem år fri från kuken har inte gjort så mycket som jag hade hoppats på. Det är saken med kukar, dom fuckar upp saker för en. Pk eller ej, it’s the truth. Kuk eller ej så saknar jag brevvänner. Rättare sagt, saknar vänner. Ensam är ensam. Aldrig ensam säger någon. Alltid ensam säger många. Jag glömde dock, jag har en brevvän. Anteckningar. Troget tar hen mot mina brev. Läser, sparar, gömmer. Glömmer.

Jag sitter i karantän i Spanien. Brevväxlar med anteckningar minus växlar, väldigt ensidig relation. Utegångsförbud råder. Ingen kontakt med andra människor. Det är en surrealistisk känsla. Fängslad i sitt egna hem med sin värsta fiende. Tankar. Mörka tankar. Dom enda som finns på gatorna är poliser. Folk applåderar och sjunger från balkongerna. Försöker hålla hoppet uppe medan en sjukdom döpt efter en öl dödar deras äldre. Hemma i Sverige läser jag att folk skrattar åt allt.

Att det bara är en influensa. Här så dör nära och kära i ensamhet. När karantän råder så får man inte vaka vid dom döende. Inga farväl eller sista ord på dödsbädden. Det är Coronakuken som fuckar Spanien just nu. 56k smittade 5k döda. Siffran stiger lavinartat. Snabbare än i Italien. Det beräknas bli värre här. Ett helt land i lockdown. ALLT är stängt, 30k i böter om du bryter mot utegångsförbudet. Ett utegångsförbud som kan pågå i flera månader.

Och i Sverige skrattar ni och skämtar om det.

Ironiskt att det är jag som sitter ensam här, utan vänner. Men det är inte sjukdomen som skrämmer mig. Inte heller karantänen. Och hur jävligt det än är att vara instängd med mina fucking tankar så är sanningen. Jag är alltid instängd med mina mörka tankar. Det som skrämmer mig är vad som komma skall. Det som kommer efter Coronan gjort sitt. Den depression jag lärt mig leva med kommer nu också drabba världen. Och världen vet garanterat inte hur man lever med den. Den kommer bli deprimera deluxe. Ni vet som en sån som inte vet vad psykisk ohälsa innebär. Som säger "ryck upp dig". Så händer något drastiskt i deras liv. Helt plötsligt mår dom sämst i världen, ingen mår sämre än dom, ingen kan förstå deras smärta. Helt plötsligt så pratar dom psykisk ohälsa som tredje språk. Skriker aldrig ensam medan tårarna stänker. Precis så kommer det bli med vår värld. Med vår värld menar jag västvärldens kapitalism-samhälle. Dom flesta är just nu så blinda av Corona att dom inte ser vad som händer bakom kulisserna. Ekonomier som går under. Företag som går i konkurs och varslar all sin personal. Banker och regeringar som ger ut pengar för att rädda dom som redan har pengar. Pengar som ingen vet vart dom kommer från eller vem som betalar. Pengar som kommer hugga oss i ryggen senare. Arbetslöshet. Oändlig arbetslöshet. Egenföretagare kommer bli utrotningshotade och fridlysta. Bankåtertagande, plural. Folk kommer förlora hem, jobb, pengar, pengar som dom inte har. Vi är så belånade för vi blev pålurade deras vackra ord. Vi trodde blint på det dom sa. Nu får vi betala med våra drömmar. Karma? We had it coming? Antagligen. Och det är inte något som jag sitter och hittar på för att jag hatar världen. Utan det är bara vad som händer just nu. Lika bra att vara förberedd. Det kommer antagligen bli våran

dom kommande 10 åren. Hata inte mig. Eller som man säger, don't kill the messenger.

Ni fattar kanske varför jag inte har några brevvänner kvar? I slutändan orkar ingen med mina ord. Men vad har det för betydelse när vi är på väg in i vår livstids antagligen största depression. När världen kommer bli kall och folk kommer stänga sig som musslor. Till höger och vänster kommer bästa vänner sälja varandra, pris, två toalettrullar. Dom som hade allt kommer gråta över allt. Som dom förlorat.

Jag kommer överväga att skicka ett brev speciellt till dom, "Ryck upp er! Mvh Uppryckt". Slut. Så är verkligheten. Allt tar slut utan anledning.

LINN WILLÉN
35 ÅR
SPECIALPEDAGOG
SUNDBYBERG

TRÖST

se dem omkring dig
de kära du har
allt vackert de bär på
var stark var glad
vi växer i kärlek
förtvinar i hat
det kyliga i andra försvinner snart
strax solvarma ögonlock
när morgonen är här
gryningen möter upp
då det som mörkast är

ACHILLEA DAHL

30 ÅR

KONSTNÄR

JOHANNESHOV

HJÄRTSLAGSMÖTE

Jag har börjat räkna kramar. Drar ett streck för varje gång någon öppnar sin famn. För en kroppslig dagbok över alla gånger armar har letat sig runt min rygg. En själslig lista över närheten. Ett hjärtligt register över ömheten.
De har förändrats. Blivit tyngre, allvarligare, mer fyllda med värme. Allt det slentrianmässiga är borta. I rådande tider är en kram inget slöseri. Det är en övervägande handling som kan kosta men som också är värt det.
Så jag insuper varenda en av dem. Värderar dem. Engagerar mig i dem. Gläds åt dem. Känner deras närvaro alldeles tydligt. Vet hur motsatsen smakar. Avvarandet. Frånvaron blir som ett hål i mig, runt mig, runt omkring mig. Därför koncentrerar jag mig när tillfället ges för hjärtslagsmöte. Registrerar hur det känns. Noterar förnimmelsen. Kodar effekten. Observerar följderna; först kontakten, sedan värmen, sedan lugnet, sedan flödet av oxytocin - den kemiska explosionen av glädjeämnen som vidrör hela mig när hela mig vidrörs. Så jag räknar dem. Varenda en av dem. De får alla stå för något större. Något kraftigare. Jag sätter dem i relation till rådande klimat och evaluerar dem efter det. Alla blir viktiga. Så viktiga. För varje gång jag låter det ske så är jag medveten om att det inte är självklart, jag tar det inte för givet. Och sedan uppskattar jag dem ännu mer. Närheten. Innerligheten. Kärleken. Hud mot hud. Bröst mot bröst. Hjärtslag mot hjärtslag

SOLINA L-MAGNUSSON
22 ÅR
PERSONLIG ASSISTENT
STOCKHOLM

Naturen in i lägenheten
Genom fönstret
Flyger korpen
Flugan
Duvan genom dörren
Tassar räven
Rådjuren
Haren
Fastnar i lakan handdukarna
I spåren av människor
Luktar sig fram till maten
Fortfarande ätbar
Fortfarande varm
Och snart
Genom ventilation och rör
Råttorna

Men också växterna
Spränger genom betongen
Sovrum blir växthus
Skotten letar sig längst in i garderoben
Hittar hemligheter
Heliga halsband
In i hjärtat
Av det som tidigare tillhörde de
Som trodde de var mäktigast
Överhuvud
Osårbara
Men på en sekund
Eller kanske ett år
Eller kanske tio år
hittar naturen alltid tillbaka in

GUNNAR STRANDBERG
45 ÅR
FÖRFATTARE
STOCKHOLM

MORGONDIKT

Jag finns. Fortfarande.

Du finns också. Liksom himlen, molnen,
björken utanför vårt hus och koltrasten,
som sjunger så vackert från grenen.

I en liten aluminiumburk finns två tappade tänder,
och på gatan står bilarna fortfarande på rad, redo
att gnaga på klimatet ännu en dag.

Själv gnager jag på ett äpple.

Därför finns det frisk sötma i munnen. Och en glädje
runt ögonen, över att en ny dag gryr, nästan likadan
som alltid.

Ordskalv

Ordskalv är en ideell förening som arbetar för att främja generationer av starka författare, empatiska läsare och kreativa tänkare. Föreningen blev till i april 2020 som en svensk systerorganisation till Ordskælv i Danmark